

EN VEILEDER I

SKOGSVEIBYGGING MED MILJØHENSYN

**Landbruksdepartementet
Skogavdelingen**

EN VEILEDER I

SKOGSVEIBYGGING MED MILJØHENSYN

Landbruksdepartementet
Skogavdelingen

INNHALDSFORTEGNELSE

Forord	side 3
1. Innledning	side 5
2. Planleggingsfasen	side 5
2.1 Generelle betraktninger	side 5
2.2 Trasévalg	side 7
3. Anleggsfasen	side 12
3.1 Rydding av veilinje	side 12
3.2 Skjæring/Fylling	side 13
3.3 Kurvatur	side 20
3.4 Sprengning	side 20
3.5 Vannproblemer	side 21
3.5.1 Grøfter	side 21
3.5.2 Stikkrenner	side 23
3.6 Broer	side 25
3.7 Kjørebane	side 26
4. Etterarbeider	side 27
5. Kontroll	side 29
6. Kontraktbestemmelser	side 30
7. Vedlikehold	side 31
8. Opprusting av eldre skogsbilveier	side 32
9. Vinterbilveier	side 35
10. Traktorveier	side 36
Eksempel på referanse	side 38

FORORD

Lov om skogbruk og skogvern (Skogbruksloven) forutsetter at all skoglig aktivitet skal foregå på en miljømessig forsvarlig måte. Forskrifter om statstilskudd til bygging av skogsveier og «Veinormaler» stiller krav om at det skal tas hensyn til friluftsliv og naturmiljø ved planlegging og bygging av skogsveier.

For å konkretisere nødvendige flerbrukshensyn ved skogsveibygging har Skogavdelingen i Landbruksdepartementet gjennomført et prosjekt med sikte på å få utarbeidet egnet veiledningsmaterieil. Resultatet fremkommer i form av dette heftet.

I tillegg er det laget en lysbildeserie med eget teksthefte som belyser og utdyper samme tema. Denne lysbildeserien finnes ved alle Fylkeslandbrukskontor, i Landbruksdepartementet og ved Skogbrukets Kursinstitutt.

Informasjonsmaterialet er lagt opp til praktisk bruk, og har som målgruppe alle som har befatning med planlegging, bygging og kontroll av skogsveier; veiplanleggere, rådgivere innen skogbruksetaten og skogeiersamvirket, entrepenører og skogeiere.

Prosjektleder har vært Bjørn Akre. Han har hatt verdifull bistand bl.a. fra tilsatte i skogbruksetaten, veiplanleggere og Norges Skogeierforbund. Det har også vært kontakt med Statens Vegvesen. Informasjon er også hentet fra andre land, særlig fra Østerrike, Sverige og USA. Veiledningsmaterialet er i tillegg diskutert med representanter fra Miljøverndepartementet og enkelte av Fylkesmannens Miljøvernavdelinger. Prosjektet/informasjonsmaterialet er finansiert av midler over Landbruksdepartementets budsjett («Miljø i fokus» og veibevilgning).

1. INNLEDNING

Hensikten med veilederen

Hensikten er å gi en praktisk veiledning i den tekniske utformingen av skogsveianlegg ut fra flerbrukshensyn. Her må miljø- og naturvern hensyn sees sammen med de formål skogsveien skal ha i nærings-sammenheng.

Målgruppen

Målgruppen er alle som er direkte involvert i planlegging og bygging av skogsveier; veiplanleggere, entreprenører og skogeiere som selv planlegger og bygger sine veier.

Innhold

Hovedinnholdet i veilederen er knyttet til bygging av skogsbilveier, men vinterbilveier, opprustning av eldre skogsbil-veier og traktorveier er diskutert.

Det forutsettes at en allerede i områdeplanleggingen har vurdert en eventuell skogsbilveitrasé som aktuell i området, og at *veien er besluttet bygget*. Veilederen diskuterer valg av trase, selve byggingen og nødvendige etterarbeider.

Flerbruksvurderinger

Eksisterende veinormaler og byggebeskrivelser inneholder krav til utførelse som tar hensyn til miljø og natur.

Planleggere og entreprenører må være bevisst overfor disse kravene. De må i tillegg vise ekstra aktsomhet overfor det miljø hvor skogbruksnæringen opererer. Det kreves forståelse for bevaring av natur og miljø under både planlegging, bygging og etterarbeider. En stadig vurdering av miljømessige forbedringer må innarbeides sammen med de rent næringsmessige lønnsomhetsvurderinger ved gjennomføringen av veianlegget.

Redigering av stoffet

De ulike emner er diskutert i avsnitt eller arbeidsoperasjoner som naturlig følger med byggingen av en skogsbilvei.

Tiltak som er diskutert under ett avsnitt kan være berørt også under andre avsnitt da de under en byggefase i praksis ofte er utført i tilknytning til samme arbeidsoperasjon.

Denne veilederen kan ikke erstatte en sunn, bevisst tankegang. Vilje til, samt en personlig erkjennelse for en viss holdningsendring i innarbeidede rutiner, vil for mange være like nyttig.

2. PLANLEGGINGSFASEN

2.1. GENERELLE BETRAKTNINGER

Begrensning av inngrep

Et vesentlig poeng i flerbrukssammenheng er begrensning og tilpasning av inngrep i den etablerte natur. I skogsveisammenheng innebærer dette bl.a. begrensning av masseforflytning, med minimale skjæringer og fyllinger.

En skogsbilvei må imidlertid bygges med et minimumskrav til stigningsforhold, bredde, kurvatur og akseltrykk. En vei bygget med høy teknisk standard behøver ikke nødvendigvis å ta lite miljøhensyn.

Forutsatt at ovennevnte faktorer er vurdert, må variasjon av veistandard vurderes ut fra behov, i tilknytning til avstand fra utgangspunkt, utnyttelsesgrad på sikt, naturforhold, osv...

Aktsomhetsbetraktninger

En del generelle punkter må vurderes *før* detaljplanleggingen av et skogsveianlegg tar til;

- * Hvilket synsinntrykk vil veien gi etter at den er bygget og eventuelle nærområder er avvirket.